

MET FRISSE BLIK

**STRATEGISCH
UITVOERINGSPLAN
NETWERK
2023 - 2024**

Inhoud

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Met Frisse Blik de nieuwe fase in	3
In verbinding met werk- en ontwikkelagenda's	4
Hervormingsagenda jeugd	4
Propositie 'Een sterke basis door krachtige samenwerking'	4
Wat hebben we opgehaald?	5
Impact maken	5
Netwerkstructuur	5
Aandacht voor oplossingen en groeiambitie	5
Inrichting netwerk	6
Onze ambities	6
1. Verbreden van het netwerk	6
Landelijk dekkend netwerk	6
Verbinding versterken met kernpartners en landelijke aanpakken/initiatieven	6
Samenhang en samenwerking nji en spo	7
Samenhang en samenwerking ozj	8
2. Verdiepen op inhoudelijke en thematische ambities	8
3. Verdiepen op de verbinding tussen beleid en praktijk	8
Communicatie	9

Inleiding

Het programma Met Andere Ogen startte in 2019 vanuit een verlangen van een brede Coalitie vanuit onderwijsveld, jeugdhulp- en zorgbranches, cliënt/ouderorganisaties en de VNG, om door een betere samenwerking bij te dragen aan betere ontwikkelkansen voor elk kind. In 2022 is besloten het programma als netwerk door te zetten en zijn de ambities voor de komende periode aangescherpt.

Met Andere Ogen is inmiddels een landelijk netwerk van professionals, beleidsmakers, ouders, jongeren, directies en bestuurders die zich betrokken voelen bij of werkzaam zijn in het onderwijs, opvang, ondersteuning en jeugdhulp. Met Andere Ogen richt zich op het versterken van de lokale en regionale samenwerking en daarmee het vergroten van de ontwikkelkansen van kinderen. Met Andere Ogen biedt het netwerk een plek voor ontmoeting, inspiratie en uitwisseling. De partners en leden van Met Andere Ogen kijken vanuit de ogen van het kind over de grenzen van de systemen en organisaties heen.

Met Frisse Blik de nieuwe fase in

De ambities voor de doorstart van Met Andere Ogen zijn een uitwerking van de adviezen uit 'De vrijblijvendheid voorbij'¹ aangevuld met de opbrengsten van de verkenningsfase van de nieuwe netwerkregisseur.

Kernpunten uit het advies die vooral van belang zijn bij de inrichting van het vervolg:

- **Van programma naar een netwerk;** het programma Met Andere Ogen had altijd als doel om een beweging te stimuleren in het versterken van de verbinding tussen onderwijs, zorg en jeugd om daarmee de ontwikkelkansen van kinderen te vergroten. Dat doel blijft hetzelfde, maar om diverse redenen zoals benoemd in het advies, is ervoor gekozen om het programma door te zetten in de vorm van een netwerkorganisatie;
- **Van programmamanagement naar netwerkleaderschap;** nieuw is de rol van netwerkregisseur om vorm te geven aan het netwerk. De netwerkregisseur bepaalt samen met het netwerk de koers en zet in op de ambities van het netwerk;
- **De regie ligt bij het netwerk zelf;** de inhoud en het proces van het netwerk sluiten aan op dat wat er volgens de deelnemers nodig is om hen te ondersteunen in het versterken van de verbinding tussen onderwijs en zorg. De ambities worden daarmee bepaald door het netwerk zelf. Er wordt hiervoor een netwerktafel samengesteld van representanten uit het netwerk ondersteund door de netwerkregisseur;
- **Van exclusief naar inclusief (open) netwerk;** het netwerk staat open voor individuele partners en lokale samenwerkingen. Men vindt elkaar door de gezamenlijke ambitie om van elkaar te leren en te inspireren en door vanuit het denken in oplossingen te komen tot nieuwe ideeën en doorbraken;
- **Focus op de lokale praktijk;** de focus wordt nog meer verlegd van landelijk beleid naar lokale praktijk. We volgen daarbij nadrukkelijker de transitietheorie en geven de praktijk (leefwereld) een positie om te (kunnen) duwen op beleid (systeemwereld).

¹ Advies programmamanager Marijke Andeweg d.d. maart 2022 'De vrijblijvendheid voorbij'

In verbinding met andere werk- en ontwikkelagenda's

Met Andere Ogen draagt bij aan de beweging en transitie van het anders samenwerken van professionals, beleidsmakers en -adviseurs, ouders, jongeren, directies en bestuurders die zich betrokken voelen bij of werkzaam zijn in het onderwijs, de opvang, ondersteuning en jeugdhulp. Er zijn meerdere werkagenda's in ontwikkeling die zowel in de beleidsontwikkeling, uitvoering en bestuurlijk commitment om verbinding vragen. Met Andere Ogen wordt als netwerk betrokken om met voorbeelden uit de praktijk een bijdrage te leveren aan deze ontwikkelagenda's en andersom om de praktijk te ondersteunen in het teweegbrengen van de transitie.

De belangrijkste ontwikkelagenda's waarop aangehaakt wordt zijn de volgende:

1. [Hervormingsagenda Jeugd](#)
2. [Propositie 'Een sterke basis door krachtig samenwerken'](#)

Hervormingsagenda Jeugd

Het welzijn van onze jeugd staat toenemend onder druk en de problemen in de jeugdhulp zijn groot: lange wachtlijsten, vertrekkend personeel en een groeiende groep jongeren die zorg nodig heeft. Voldoende financiële middelen en inhoudelijke verbeteringen van het stelsel zijn daarbij belangrijk. De opgave sinds 2021 is dan ook: kom samen met de veldpartijen tot een gedragen hervormingsagenda die zowel inhoudelijk als financieel een verbetering voor het stelsel betekent.

Er kan gesteld worden dat de inhoudelijke ambities van de agenda een heel eind zijn en diverse thema's raken waar ook het netwerk Met Andere Ogen zich mee bezig houdt.

Denk daarbij aan:

- Verbetering van de toegang tot de jeugdhulp door o.a. stevige lokale wijkteams die goed in contact zijn met onderwijs en andere partners;
- Verduidelijking van de bedoeling van de jeugdwet en inzet op de sociale (pedagogische) basis inclusief (basis)voorzieningen op gemeentelijk niveau;
- Verbinding onderwijs en zorg, mede ter versterking van de toegang, preventie en reikwijdte;
- Aandacht voor beter werkbare en robuuste regio-indeling;
- Aandacht voor lokale en regionale samenwerking vanaf het preventieve voorveld;
- Structurele aandacht voor kwaliteit en blijvend leren inclusief het komen tot een navolgbaar en eenduidig kwaliteitskader voor het jeugddomein;
- Vereenvoudiging en versimpeling inkoop en verantwoording en daarmee verlagen administratieve lasten.

Propositie 'Een sterke basis door krachtige samenwerking' ²

Gericht op de verbinding onderwijs, opvang en zorg is vanuit de koepelorganisaties van branches, sectorraden onderwijs, kinderopvang en de VNG een gezamenlijke propositie gemaakt '[Een sterke basis door krachtige samenwerking](#)'. Vanuit het ministerie van OCW wordt ingezet op de beweging naar meer inclusie en de verbeteraanpak passend onderwijs. De verbinding met kinderopvang en ontspanning komt bij beide plekken ook nadrukkelijker aan de orde. De aansluiting tussen opvang & onderwijs en de maatschappelijke functie van (lokale) sport en cultuur krijgen ook veel meer aandacht. De diverse agenda's zijn nog in ontwikkeling en worden zoveel mogelijk op elkaar aangesloten en vormen bij voorkeur een gezamenlijke visie.

² Ten tijde van het opstellen van dit plan was deze agenda/propositie nog niet formeel aangeboden aan de bewindspersonen van VWS en OCW en daarmee nog niet publiek beschikbaar.

Inhoudelijk zijn de agenda's sterk gericht op de volgende thema's waar ook het netwerk Met Andere Ogen zich mee bezig houdt:

- Lokaal en regionaal sterker inzetten op:
 - ▶ Samen werken;
 - ▶ Samen organiseren;
 - ▶ Samen financieren.
- Denken en inrichten vanuit de inzet op een sterke sociale basis;
- Anders werken door meer omgevingsgericht – de pedagogische context waarin een kind opgroeit en ontwikkelt – te werken.

Wat hebben we opgehaald?

De afgelopen maanden is onder andere verkend hoe het netwerk zich ontwikkeld heeft, welke behoeften er leven bij de betrokken (inspiratie)regio's en welke wensen er zijn richting de toekomst. Ook is in de vele gesprekken gesproken over het advies 'de Vrijblijvendheid voorbij' en de voorstellen die daarin gedaan worden in lijn met de eerdergenoemde kernpunten.

Samengevat zijn de opbrengsten als volgt te ordenen:

Impact maken

Het vormgeven van de beweging Met Andere Ogen is van grote waarde geweest omdat het uitwisselen van goede voorbeelden en het in verbinding brengen van bestuurders en projectleiders van regio's, op veel plekken tot een extra stap heeft geleid. We zijn nu toe aan de volgende stap: meer impact maken en vanuit de goede voorbeelden niet alleen inspiratie delen, maar ook kunnen duwen om tot noodzakelijke systeemveranderingen te komen. Ook op lokaal en regionaal niveau is meer impact nodig en mogelijk. Deelnemen aan Met Andere Ogen vraagt dan ook meer commitment van lokaal/regionaal betrokkenen om de inspiratie uit goede voorbeelden ook daadwerkelijk tot doorbraken te laten komen.

Netwerkstructuur

De netwerkstructuur past bij wat de deelnemers uit het netwerk willen halen. In het netwerk zoeken ze steun, erkenning, vertrouwen en goede voorbeelden. Kijken vanuit het kind en vervolgens ook je werkwijze hierop aanpassen vraagt lef en doorzettingsvermogen. Je moet durven om bepaalde dingen los te laten die het systeem van je vraagt. In onze huidige systemen zitten veel prikkels waardoor je blik gemakkelijk weer verschuift naar het systeem. Met Andere Ogen verbindt partners aan elkaar zodat je je als partner gesteund voelt. Je staat er niet alleen voor en krijgt erkenning vanuit het netwerk. In het netwerk vindt men vertrouwen om vanuit professionaliteit te doen wat nodig is in de lokale praktijk, als bestuurder, professional, ouder of beleidsmedewerker. De verbindingen die in het netwerk worden gemaakt hebben daarnaast tot doel om zoveel mogelijk goede, werkzame voorbeelden van lokale en regionale samenwerkingen tussen gemeente, opvang, onderwijs, ondersteuning en zorg te delen. Veel regio's laten al zien hoe het wel kan. Hiermee kunnen andere regio's hun samenwerking versterken en verdiepen.

Aandacht voor oplossingen en groeiambitie

Bij meerdere partijen sluit de ambitie om door te groeien tot een landelijk dekkend netwerk goed aan. Tevens is de focus op oplossingen ('waar lukt het wel') een belangrijke uitstraling van Met Andere Ogen. Doordat onze partners laten zien hoe het wel kan, inspireren we anderen en verleiden hen tot deelname aan het netwerk.

Inrichting netwerk

Zoals hiervoor besproken is wordt er gewerkt vanuit een netwerkstructuur, de volgende onderdelen zijn hierin opgenomen:

- **Netwerkregisseur:** manager van proces van delen, leren en versterken (inhoud en proces) binnen het netwerk. Samen met de partners van de netwerktafel verantwoordelijk voor de strategie van het netwerk, verkenning van het netwerk en organisatieontwikkeling. Zorgt voor besluitvormingsproces gebaseerd op co-creatie;
- **Netwerktafel:** wordt gevormd door de netwerkregisseur met representanten uit het netwerk. De deelnemers aan de netwerktafel vervullen de rollen van verkenners, ontwikkelaars en strateeg. Als geheel vormt zij ook een klankbord voor de netwerkregisseur;

- **Regiebureau:** het bureau ondersteunt op alle rollen en kan o.a.:
 - ▶ Het netwerk ondersteunen en faciliteren;
 - ▶ Het netwerk aanjagen;
 - ▶ Matchen en makelen; vraag en aanbod uit de lokale praktijk verbinden;
 - ▶ Organisatie, plannen en faciliteren van diverse activiteiten en werkvormen;
 - ▶ Initiatieven bundelen en borgen;
 - ▶ Communicatie en informatie.

Het komende (half) jaar wordt de ondersteuning geboden door de huidige adviseurs van het regiebureau omdat zij beschikken over de meeste kennis over de leden van het netwerk;

- **Regiegroep:** de opdrachtgevers vormen samen de regiegroep, t.w. het ministerie van VWS, het ministerie van OCW, vertegenwoordiging vanuit het onderwijs en de VNG. Sturing op het gehele proces vindt plaats op dit niveau. Financiering verloopt via de begroting van VWS Jeugd, waarbij de aanbesteding vanuit de VNG verzorgd wordt.

In het komende jaar wordt hieraan aanvullende beleidsinhoudelijke expertise toegevoegd en worden (lokale, regionale) verbinders geworven. De verbinders gaan een belangrijke rol spelen bij het verder brengen van regionale en lokale samenwerkingen en het delen en ophalen van oplossingen.

Onze ambities

De ambities voor het netwerk Met Andere Ogen zijn te verdelen langs drie lijnen. Deze ontwikkellijnen zijn:

1. Het verbreden van het netwerk;
2. Het verdiepen op inhoudelijke en thematische ambities;
3. Het verdiepen van de verbinding tussen beleid en praktijk.

1. Verbreden van het netwerk

Landelijk dekkend netwerk

Met Andere Ogen beperkt zich niet langer tot het uitwisselen van inspirerende voorbeelden tussen de voorheen 11 exclusieve inspiratieregio's, maar biedt alle lokale en regionale samenwerkingen de gelegenheid om aan te sluiten en te inspireren en geïnspireerd te worden.

Verbinding versterken met kernpartners en landelijke aanpakken/initiatieven

Met Andere Ogen gaat de krachten bundelen met kernpartners en andere landelijke aanpakken en initiatieven die bijdragen aan dezelfde bedoeling. Relevante partners zijn:

- Steunpunt Passend Onderwijs
- Nederlands Jeugdinstituut (NJI)
- Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd (OZJ)
- Netwerk LPO
- Netwerk Kindzorg
- Beweging van 0
- StroomOP en K-EET
- Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming
- Alliantie Kinderarmoede
- Onderwijs Alliantie
- Kinderogen

Samenhang en samenwerking NJi en SPO

Met Andere Ogen intensiveert de samenwerking met het NJi en het Steunpunt Passend Onderwijs om voor het veld een duidelijke meerwaarde te bieden en helder te zijn in de rollen. Met elkaar vindt meer afstemming plaats op inhoud en organisatie. In praktische zin heeft dit in 2022 al geresulteerd in enkele afstemmingsmomenten.

In 2023 wordt ingezet op het meer vormgeven van de samenwerkingsrelatie tussen de drie partijen:

- Iedere 6 weken afstemmingsoverleg gericht op inhoud, thema's en actualiteiten;
- Bij de organisatie van activiteiten wordt standaard bij elkaar gecheckt: is er kennis die kan worden ingezet (vooral NJi), zijn er relevante recente ontwikkelingen en/of actualiteiten, (vooral SPO) of zijn er met betrekking tot het thema lokale of regionale good practices bekend (vooral MAO);
- Samen organiseren van een of meerdere (landelijke en regionale) bijeenkomsten.

Nederlands Jeugdinstituut

Het [Nederlands Jeugdinstituut](#) (Nji) richt zich als onafhankelijk kennisinstituut op het versterken van kansrijk opgroeien van kinderen en jongeren. Ze richten zich daarbij niet alleen op de ontwikkeling van kinderen en jongeren zelf, maar ook op het versterken van de (pedagogische) contexten waarin kinderen en jongeren opgroeien. Met inzet van wetenschappelijk, praktijk- en ervaringskennis draagt het NJi bij aan lerende bewegingen in het veld. Het NJi faciliteert het interactieve [Platform Vakmanschap](#) waar de afgelopen anderhalf jaar ruim 2700 professionals zich voor hebben aangemeld. Op de inhoudelijke ambities van Met Andere Ogen is het NJi al jaren een actieve kennispartner voor het veld, ook in de afgelopen programmaperiode.

Steunpunt Passend Onderwijs

Het [Steunpunt Passend Onderwijs](#) is een initiatief van de VO- en PO-raad en ondersteunt scholen, schoolbesturen en samenwerkingsverbanden in het primair en voortgezet onderwijs met de uitvoering van passend onderwijs in de praktijk en bij het nemen van stappen richting inclusiever onderwijs op de lange termijn. Door de jaren heen heeft het steunpunt zich ontwikkeld tot een expertisepunt dat wordt gevoed door de praktijk. Er wordt vooral veel informatie gedeeld, als achtergrond en actuele informatie. Ook organiseert het SPO bijeenkomsten, webinars en leergemeenschappen. Het SPO heeft via de eigen website een uitgebreide vraag & antwoordfunctie en onderhoud eveneens een kanaal op het interactieve Platform Vakmanschap. Het kanaal van SPO heet 'Samenwerking Regulier en Speciaal Onderwijs'³ en heeft ruim 500 leden.

³ [Samenwerking Regulier & Speciaal Onderwijs](#)

Samenhang en samenwerking OZJ

Met Andere Ogen en [Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd](#) (OZJ) hebben in principe hetzelfde doel: betere ontwikkelingskansen voor kinderen, jongeren en hun ouders. Ook in de werkwijze zitten grote overeenkomsten. Beide programma's werken vanuit een netwerkstructuur, bouwen aan een leernetwerk en werken vooral lokaal en regionaal. OZJ is meer gericht op de directe uitvoering en daarmee ook op direct contact met ouders en jongeren en soms individuele casuïstiek. Met Andere Ogen focust zich vooralsnog meer op partijen rondom gezinnen en scholen die zich in de samenwerking bezighouden met onderwijs, zorg en ondersteuning.

Gezien de overlap, maar ook de aanvulling op elkaar, is in het laatste kwartaal van 2022 onderzocht of het zinvol is om beide programma's intensiever samen op te laten trekken, met uiteraard respect voor de verschillende aanvliegroutes. Denk bijvoorbeeld aan het participeren van Met Andere Ogen in diverse projecten van OZJ om zo onderwijs daarin al een prominenter plek te kunnen geven.

2. Verdiepen op inhoudelijke en thematische ambities

Bij het verbreden van het netwerk wordt het van belang geacht dat de kennis en ervaringen van het netwerk over wat werkt, de directe betrokkenen rondom het kind bereikt. Het netwerk verbindt daarom niet alleen op inspiratie en goede voorbeelden, maar wil ook graag bijdragen op inhoudelijke thema's en ontwikkelingen. Door goed in verbinding te blijven met de lokale praktijk van onze partners weten we waar de inhoudelijke ontwikkelpunten liggen. We brengen het netwerk samen rond deze inhoudelijke ambities om kennis uit te wisselen en te ontwikkelen. Samen met het NJi versterken we de lerende beweging. Zo kan het netwerk ook bijdragen aan nieuwe kennis en praktijken en is het daarmee ook een interessante partij om bij aan te sluiten. Daarnaast geven de inhoudelijke ambities ook richting voor de praktijk en aanleiding om lokaal ook stappen te maken op deze punten. Op dit moment zijn er de volgende projecten/ambities:

- **Interprofessionele samenwerking** (i.s.m. het platform Vakmanschap, Samenwerkende Beroepsverenigingen Jeugd - BPSW, Hogeschool Rotterdam en drie pilotregio's). Binnen dit project wordt ingezet op:
 - ▶ In ieder geval drie pilotregio's die aan de slag gaan met het thema Interprofessioneel Samenwerken, waarbij de Hogeschool Rotterdam via actieonderzoek de voortgang en resultaten meet;
 - ▶ De deelnemers uit de regio's gaan zich met begeleiding van het NJi voegen bij het Platform Vakmanschap;
 - ▶ Met het NJi worden de mogelijkheden om te komen tot een agenda. Vakmanschap gericht op samenwerking in en rond de school, onderzocht. Dit in lijn met en naar voorbeeld van hun eerdere ontwikkelagenda gericht op vakmanschap van de jeugdhulpprofessional;
- **Inclusief samenwerken met ouders** richt zich op de samenwerking tussen ouders en professionals en de inzet van ervaringsdeskundige ouders aan beleidstafels;
- **Regievoering in lokale en regionale samenwerking opvang, onderwijs, ondersteuning en zorg** waarbij gezocht wordt naar de succesfactoren als het gaat om in de lokale proces- en netwerkregie. De bevindingen en onderzoeksresultaten uit deze ambitie worden gebruikt bij de regionale netwerkbijeenkomsten.

3. Verdiepen op de verbinding tussen beleid en praktijk

Door de onderwijszorgtafel te verbinden met de netwerktafel kunnen knelpunten vanuit de praktijk geagendeerd worden. Met Andere Ogen sluit aan bij de besprekingen van de Onderwijszorgtafel en daarnaast kan het netwerk van Met Andere Ogen benut worden om plannen te toetsen en nauwer betrokken te kunnen worden bij de praktijk.

Communicatie

Om de ambities van het netwerk mogelijk te maken wordt er gebruik gemaakt van diverse communicatievormen:

- De website www.aanpakmetandereogen.nl krijgt een upgrade die meer aansluit bij de nieuwe ambities. De kleuren en lettertypes blijven hetzelfde, maar de uitstraling wordt zakelijker en rustiger;
- Onderzocht wordt of de term 'partner' nog past bij de nieuwe ambities en zo nodig aangepast;
- Een nieuwe netwerktool zorgt ervoor dat partners elkaar makkelijker en beter kunnen vinden;
- Dialoogavonden worden voortgezet;
- Daarnaast organiseert Met Andere Ogen verschillende [activiteiten](#) om ervaringen uit te wisselen, kennis te ontwikkelen, knelpunten te agenderen en elkaar te ontmoeten en inspireren;
- De tweewekelijkse nieuwsupdate is een plek waar alle partners hun nieuws onder de aandacht kunnen brengen en verschijnt op woensdag;
- [LinkedIn](#) is gestart en wordt meer ingezet om nieuws van partners te delen.